

Svaka 3. žena mlađa od 34 godine je HPV pozitivna!

Pokrenuta društveno odgovorna inicijativa MedTalk • Održan prvi u nizu panela na temu „Što sve možemo napraviti za žensko zdravlje?“ • 825 žena se testiralo na HPV tijekom prošlogodišnjeg Lila tjedna • 15% svih testiranih žena HPV pozitivno • 33,4 % testiranih žena mlađih od 34 godine HPV pozitivno • Stručnjaci poručili ženama: ne zaboravite brinuti o sebi. Preventivno se pregledavajte!

Zagreb, 22. siječnja, 2020. – Udruga Nismo same bila je domaćin prvog **MedTalk-a**, nove društveno odgovorne inicijative u organizaciji **Roche Hrvatska**, pokrenute s ciljem poticanja dijaloga, razmjene mišljenja i suradnje među različitim dionicima u javno-zdravstvenom sustavu, na kojem će se redovito otvarati aktualna pitanja iz područja zdravstva i poticati sve javnosti na unapređenje kvalitete sustava. U sklopu prvog u nizu **MedTalka**, posvećenog „Lila tjednu – Tjednu ženskog zdravlja“, koju udruga Nismo same provodi od 2017. godine, sudionici su analizirali prošlogodišnje rezultate te donijeli zajedničke odluke vezane uz ovogodišnje aktivnosti.

O važnost posjeta liječniku, preventivnih pregleda i podrške bolesnicima su govorili:

- doc. dr. sc. Dražan Butorac, prim. dr. med
- doc. dr. sc. Vanja Kaliterna, prim. dr. med.
- Ivana Kalogjera
- prim. mr. sc. Višnja Matković, dr.med.
- doc. dr. sc. Danijela Vrdoljak – Mozetič, prim. dr. med.
- Ivo Brozović, dr. med.

Tijekom uvodnog izlaganja, **predsjednica udruge Nismo same, Ivana Kalogjera**, govorila je o ideji, provedbi i planovima vezanim uz javno-zdravstvenu akciju „Lila tjedan – tjedan ženskog zdravlja“, kojom se ženama šalje poruka da redovito vode brigu o svom zdravlju, kako onom fizičkom, tako i onom mentalnom: „*Prošle godine Lila tjedan smo proveli u suradnji sa šest bolnica, u pet gradova i četiri zavoda za javno zdravstvo. Ponosni smo na činjenicu da se testiranju na HPV odazvalo 825 žena, što je gotovo 8 puta više nego godinu prije. Uočili smo potrebu da projekt ove godine proširimo na još dva grada te uz HPV testiranje i mamografiju*

dojki uvedemo dodatne pretrage, kao što ginekološki UZV i UZV dojke, što bi ženama omogućilo obavljanje malog ženskog sistematskog pregleda.“

Voditeljica Službe za kliničku mikrobiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije **doc. dr. sc. Vanja Kaliterna, prim. dr. med.**, na panelu je detaljno iznijela podatke o rezultatima prošlogodišnjeg „Lila tjedna“ te se ponajviše osvrnula na podatak da je od ukupnog broja testiranih žena, **15% HPV pozitivno**, dok je među ženama mlađim od 34 godine, HPV pozitivna čak **svaka 3. testirana žena**, odnosno njih **33,4%** te da se broj oboljelih ne smanjuje.

U svojem izlaganju **doc. dr. sc. Danijela Vrdoljak – Mozetič, prim. dr. med.**, voditeljica Odjela za ginekološku citologiju Kliničkog zavoda za patologiju i citologiju KBC-a Rijeka i predsjednica Hrvatskog društva za kliničku citologiju HLZ-a govorila je o citologiji i novim trendovima u prevenciji: „Uvođenjem HPV testiranja u probir za određene skupine žena, uz bolji odaziv žena, mogli bi utjecati na raniju detekciju bolesti i s time olakšati liječenje i unaprijediti *ishode* - na smanjenje broja oboljelih možemo utjecati cijepljenjem, a na raniju detekciju i bolje *ishode* liječenja probirom i kvalitetnom dijagnostikom. Testiranje bi se moglo pojednostaviti i unaprijediti uvođenjem tekućinske citologije, pretrage koja iz jednog uzorka omogućuje istodobno HPV i PAPA testiranje pa tako žene ne bi trebale dva puta dolaziti na pretragu.“

O važnosti prevencije te dosadašnjem iskustvu vezanom uz funkcioniranje sustava govorio je pročelnik Zavoda za opću i onkološku ginekologiju Klinike za ženske bolesti i porodništvo KBC-a Sestre milosrdnice i predsjednik Hrvatskog društva za kolposkopiju i bolesti vrata maternice HLZ-a, **doc. dr. sc. Dražan Butorac, prim. dr. med.**: „Moramo biti sebični i sebe i svoje zdravlje stavljati na prvo mjesto jer jedino zdravi možemo biti od koristi svojoj obitelji i društvu u kojem živimo. HPV se može prevenirati jer postoji cjepivo. Cijepljenje protiv HPV-a u Hrvatskoj je nažalost još uvijek samo na nivou pokušaja, u odnosu na razvijene zemlje.“

Govoreći o raku dojke, raku vrata maternice te raku jajnika, **mr. sc. Višnja Matković, prim. dr. med.**, voditeljica Odjela za radioterapiju i kemoterapiju Zavoda za ginekološku onkologiju KBC-a Zagreb, posebno je naglasila: „Sramotno je da u današnje vrijeme uopće govorimo o raku vrata maternice. Cijepljenje je dugoročna zaštita i žena i muškaraca. Moramo krenuti s boljim probirom, ali i sustavno educirati i poticati žene da se pregledavaju. U primarnu zdravstvenu zaštitu bi trebalo najviše ulagati jer je preventivni pregled izuzetno jednostavan i putem njega se brzo i kvalitetno mogu dijagnosticirati promjene u najranijoj fazi. S druge strane, kod raka jajnika nema simptoma i incidencija raste s dobi. Prvi nespecifični simptomi su nelagoda i bol u trbuhu

te povećanje opsega trbuha. Kada se ti simptomi pojave, tada je nažalost bolest već uznapredovala. Žene starije od 60 g. posebno su rizična skupina. “

Ivo Brozović, dr. med., ginekolog na Zavodu za ginekološku onkologiju Klinike za ženske bolesti i porode KBC-a Zagreb, govorio je o funkcioniranju sustava i istaknuo: „*Veliki sustavi ne mogu preuzeti odgovornost. Treba poticati primarnu zdravstvenu zaštitu, a žene sustavno educirati i poticati da redovito odlaze svom odabranom liječniku na preventivne preglede. Upravo su iz tog razloga važne kampanje poput Lila tjedna, u kojoj naša institucija sudjeluje od samog početka.*“

Kvalitetnoj diskusiji doprinos je dala i **Željka Josić, dr. med., ginekologinja u Općoj bolnici „dr. Ivo Pedišić“** u Sisku, komentirajući odaziv tijekom Lila tjedna u sisačkoj bolnici: „*Iako je odaziv u Sisku bio vrlo velik, sustavno informiranje i edukacija su izuzetno bitni jer se mnoge žene i dalje ne odazivaju na preventivne preglede. Percepcija u javnosti je i dalje da je sramota imati HPV. U javnosti se uopće ne govori o tome da ga i mnogi muškarci imaju, u prilog čemu govori porast raka grla uzrokovan HPV-om, što znači da i mušku populaciju treba uključiti. Tek kada svi zajedno budemo uporni i udruge bolesnika i javno zdravstvo i primarna zdravstvena zaštita, tek tada ćemo uspjeti.*“

Mirela Šentija Knežević, zamjenica pročelnika Ureda za zdravstvo Grada Zagreba, tijekom diskusije je govorila o Nacionalno programu cijepljenja, koji je na snazi od 2015. godine te predstavila rezultate istraživanja provedenog 2019. godine u gradu Zagrebu: „*Istraživanje je pokazalo porazne rezultate. Svaki drugi roditelj ne zna da postoji cjepivo protiv HPV-a i svaki drugi roditelj ne zna da HPV uzrokuje šest različitih vrsta raka. Grad Zagreb puno ulaže u edukaciju, što je rezultiralo procijepljenošću od 35% u 2019. godini, što je porast od 18% u odnosu na 2018. godinu, također ostvarili smo i gotovo potpunu procijepljenosti studenata medicine i zdravstvenih učilišta.*“

Uzevši u obzir dosadašnju praksu, znanje i iskustva stručnjaka, koji su sudjelovali na panelu, zajednički su doneseni sljedeći **zaključci i preporuke** za Lila tjedan 2020:

1. Uvesti objedinjen nalaz HPV i PAP testa
2. Izraditi hodogram za liječnike i bolesnike
3. Nikome ne ograničivati dolazak na HPV test, ali jasno definirati i komunicirati dobnu granicu, budući da su najugroženije žene u dobi od 30 do 60 godina

4. Educirati i informirati bolesnice da je primarna zdravstvena zaštita glavno mjesto za prvi kontakt
5. Proširiti Lila tjedan na dvije dodatne pretrage – ginekološki UZV i UZV dojke
6. Proširiti Lila tjedan na još dva nova grada
7. Nastaviti projekt Lila kave – neformalna, edukativna druženja liječnika i bolesnica
8. Svi zajedno raditi na tome da Lila tjedan postane Nacionalni tjedan ženskog zdravlja

PODACI ZA HRVATSKU

RAK DOJKE

Prema najnovijim statistikama, rak dojke je 3. uzročnik smrti žena u našoj zemlji, nakon kolorektalnog i raka pluća. Svake godine oboli više od 2700 žena, u 2018. ih je umrlo 789. U većine oboljelih žena, bolest se dijagnosticira kao rani rak dojke kada je bolest operabilna, a cilj liječenja je izlječenje.

RAK VRATA MATERNICE

Četvrti najčešći rak u žena gledajući globalno. Prema posljednjim podacima Registra za rak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - od invazivnog raka vrata maternice u Hrvatskoj je oboljelo 317 žena, a prema izvješću o umrlim osobama, u 2018. umrlo je 125 žena od posljedica te bolesti. Ova tema zauzima značajan dio kada se govori o ženskom zdravlju, jer se tijekom zadnjih godina naša statistika nije bitno promjenila, a činjenica je da se razvoj raka maternice može gotovo u potpunosti spriječiti pravilnim probirom, cijepljenjem i liječenjem prekanceroznih promjena. NIJEDNA žena ne bi smjela umrijeti od raka vrata maternice!

RAK JAJNIKA, RAK JAJOVODA I PRIMARNI PERITONEALNI RAK

Od raka jajnika na godinu oboli 425 žena, umre ih 319. Radi se o izrazito smrtonosnom raku. Kod dvije trećine žena, dijagnosticira se u uznapredovalom stadiju jer još uvijek ne postoji test kojim bi se otkrio rak jajnika u fazi bez simptoma.

Za sve dodatne informacije možete se obratiti na niže navedene kontakte.

Kontakti za medije:
Tina Puhalo
Public Affairs Manager
Roche Hrvatska
M: 098 9842 023
tina.puhalo@roche.com

Ivana Kalogjera
Predsjednica
Udruga Nismo same
M: 091 7996 441
kalogjerai@gmail.com